

**BAYBURT İLİ DOĞAL KAYNAK ENVANTERİ
(MERKEZ ,AYDINTEPE,DEMİRÖZÜ)**

1. İKLİM YAĞIŞ	<ul style="list-style-type: none">• İklim:Doğu Karadeniz ile Doğu Anadolu iklimi arasında karasal özellikleri ağır basan bir geçiş iklimi hüküm sürmektedir. Bölge Karasal iklimin etkisi altındadır.Bayburt merkez ve ilçeler arasında belirgin bir iklim farklılığı görülmemektedir.• 1985-2000 yılları arasında Bayburt merkez ilçede Şubat ayı yağış ortalaması 32,2 mm, Temmuz ayı yağış ortalaması 26,5 mm olup, yıllık yağış ortalaması 400 mm'nin üzerindedir.• Şubat ayı sıcaklık ortalaması -6,1⁰C Temmuz ayında ise sıcaklık ortalaması <25⁰C olmaktadır. Aydıntepe ilçesinde ise Şubat ayı yağış ortalaması 19,6 mm., Temmuz ayı yağış ortalaması 8,3 mm. Olup yıllık yağış ortalaması 261,2 mm.dir. Şubat ayı sıcaklık ortalaması ise -7,5 ⁰C Temmuz ayında ise 17,8 ⁰C olmaktadır. Demirözü ilçesi Meteorolojik verilerine istasyon bazı olmadığından elde edilememiştir.																									
2. ARAZİ DAĞILIMI	<table><tr><th>ARAZİ CİNSİ</th><th>ALANI (Ha)</th><th>ORANI (%)</th></tr><tr><td>• TARIM</td><td>131995</td><td>% 35</td></tr><tr><td>• ORMAN</td><td>14631</td><td>% 4</td></tr><tr><td>• ÇAYIR MERA</td><td>216362</td><td>% 58</td></tr><tr><td>• TARIM DIŞI</td><td>2212</td><td>% 1</td></tr><tr><td>• DİĞER ALAN.</td><td>8700</td><td>% 2</td></tr><tr><td>TOPLAM</td><td>373900</td><td>%100</td></tr></table> <table><tr><td>I-IV. Sınıf Arazi Varlığı</td><td>86511ha</td></tr><tr><td>Kapladığı alan</td><td>%23,3</td></tr></table>	ARAZİ CİNSİ	ALANI (Ha)	ORANI (%)	• TARIM	131995	% 35	• ORMAN	14631	% 4	• ÇAYIR MERA	216362	% 58	• TARIM DIŞI	2212	% 1	• DİĞER ALAN.	8700	% 2	TOPLAM	373900	%100	I-IV. Sınıf Arazi Varlığı	86511ha	Kapladığı alan	%23,3
ARAZİ CİNSİ	ALANI (Ha)	ORANI (%)																								
• TARIM	131995	% 35																								
• ORMAN	14631	% 4																								
• ÇAYIR MERA	216362	% 58																								
• TARIM DIŞI	2212	% 1																								
• DİĞER ALAN.	8700	% 2																								
TOPLAM	373900	%100																								
I-IV. Sınıf Arazi Varlığı	86511ha																									
Kapladığı alan	%23,3																									
3. TARIM ARAZİLERİNİN DAĞILIMI	<ul style="list-style-type: none">• Tarla alanı 37347 ha.• Sebze 1261 ha.• Meyve 366 ha.• Bağ -• Diğer(nadas+boş+daimi çayır vb.) 89430 ha.																									
4. BİTKİ POTANSİYELİ	<p>Tarım alanı içerisinde, üretim desenine göre arazilerin oransal dağılımı;</p> <ul style="list-style-type: none">• Tarla Bitkileri % 41,3• Sebze % 0,9• Meyve % 0,2• Bağ % 0• Diğer(nadas+boş) % 57,6																									

	<p>Tarla bitkileri ekilişi içerisinde ürün desenine göre arazi dağılımı;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tahıllar % 56,5 • Endüstri Bitkileri % 3,9 • Baklagiller % 10,6 • Yem Bitkileri % 18 • Diğer % 11
5. HAYVAN POTANSİYELİ	<p>Küçükbaş Hayvan Varlığı</p> <p>Koyun 92473</p> <p>Keçi 4867</p> <p>Toplam 97340 Adet</p> <p>Büyükbaş Hayvan Varlığı</p> <p>Sığır Adet</p> <p>Kültür 8710</p> <p>Melez 43820</p> <p>Yerli 4800</p> <p>Manda 685</p> <p>Toplam 59015 adet</p> <p>Kanatlı Hayvan Sayısı</p> <p>Tavuk 191790</p> <p>Diğer Kanatlı 17085</p> <p>Toplam 208875 Adet</p> <p>Arı Kovanı 18165 Adet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bölge genelinde <p>Bal üretimi 238 ton/yıl</p> <p>B.Baş Et Üretimi 28.9 ton/yıl,</p> <p>K.Baş Et Üretimi 25.5 ton/yıl,</p> <p>B.Baş Süt üretimi 73578 ton/yıl</p> <p>K.Baş Süt üretimi 6646 ton/yıl</p> <p>Alabalık üretimi 20.1 ton/yıl</p>
6. SU KAYNAKLARI	<p>Bayburt merkez ve ilçelerinde bulunan su kaynakları ;Çoruh Nehri ve yan kollarından oluşmaktadır.</p> <p>Bölgenin toplam su yüzeyi alanı 597 ha. dır.</p> <p>D.S.İ tarafından Projelendirilen 2000 ve ileriki yıllar için yatırım programına teklif edilen sulama amaçlı barajlar ve sulama yapacağı alanlar ise;</p> <p>Sulama Projeleri :</p> <p>a) Ön incelemesi tamamlanan</p> <p>Berne Barajı ve sulama projesi 1890 ha.</p> <p>Taht Gölet'i ve sulama projesi 162 ha.</p> <p>b)Planlanması tamamlanan</p>

	<p>Kırklartepe Barajı ve sulama projesi 4101 ha. Kitre Gölet'i ve sulama projesi 235 ha. Çamur Barajı ve sulama projesi 4023 ha. c) İnşa halinde olan Demirözü barajı ve sulama projesi (Bayburt Demirözü) 9317 ha. Demirözü barajı ve sulama projesi (Gümüşhane –Köse) 5269 ha. Projenin pompaj kısmı 3553 ha. d) İşletmede olan Aydıntepe sulama projesi 10348 ha. (Pompaj kısmı 4256 ha.) Küçüksu (Çayır yolu) sulama projesi 675 ha.</p> <p>Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nün Bünyesinde bulunan sulama tesisleri Merkez Danişment Gölet'i 123 ha. Merkez Saraycık Gölet'i 125 ha. Merkez Oruçbeyli Göleti 659 ha. Merkez Sakızlı Göleti 565 ha. Demirözü-Eymür Göleti 221 ha. Demirözü –Gökçedere 766 ha.</p> <p>Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü gelecek yıllarda (5-10) mevcut 30 adet Küçüksu projesiyle 1000 ha. , çalışmalar devam etmekte olan gölet master plan uygulamasıyla da 13 adet projeyle 2000 ha. Bir alanı sulamaya açmayı hedeflemektedir.</p> <p>Bölgede 131995 ha. toplam tarım alanının 112837 ha'ı sulanabilir arazi ,40.196 ha.sulamaya elverişli arazi, 47.734 ha.tarım arazisi de sulanmaktadır. Bunun dağılımı ise; Devlet sulaması 39.147 ha. Halk sulaması 8.587 ha. Sulamaya açılacak alan 46.063 ha. dır.</p> <p>Toplam sulanabilir arazilerin oranı %37 olup, Devlet sulaması ağırlıktadır.</p>
<p>7. MADEN MİNERALLER VE ENERJİ KAYNAKLARI</p>	<p>*Merkez Helva Köyünde bakır rezervleri mevcut olup işletmeye açık değildir. *Demirözü ilçesi Hınzıverek mevkiinde binlerce ton Kuvarsit rezervi mevcut olup, işletmeye açık değildir. *Bayburt-Maden-Yaylapınar köyü mevkilerinde 30 bin ton ONİX mermer rezervi mevcut olup, işletmeye açık olup yıllık ortalama 3000 ton işletme kapasitesindedir. *Bayburt Merkezde Bayburt taşı milyonlarca ton rezerve sahip olup , özel sektör tarafından işletmeye açıktır. *Bayburt Kop mevkiinde krom ve krom madenleri mevcut olup işletmeye açık değildir. *Bayburt İlinde enerji kaynakları:</p>

	Enerji kaynakları mevcut değildir.
8. TARIM ALET VE MAKİNE SAYISI	<p>Toplam olarak bölge bazında 1665 adet traktör bulunmaktadır.</p> <p>Traktörlerin BG. Güçlerine göre dağılımları şöyle;</p> <p>25-34 BG arasında -- 35-50 BG arasında 546 adet 50 BG den büyük 1119 adet lastik tekerlekli traktör mevcut olup, 1560 adet tarım arabası bulunmaktadır. Bölge genelinde tarım alet makinelerinin toplam sayısı EK-Tablo 8’de verilmiştir.</p>
9. TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLENME	<p>Tarımsal Amaçlı Kooperatifler;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 adet tarımsal kalkınma kooperatifi, • 3 adet tarımsal sulama kooperatifi, • su ürünleri üretim işleme amacıyla kurulmuş olan kooperatif bulunmamaktadır. • 8 adet tarım kredi kooperatifi
10. SANAYİ KURULUŞLARI	<ul style="list-style-type: none"> • 1 adet Un Fabrikası (Çoruh Un Fab.) • 39 adet unlu mamuller imalathanesi • Mandıra (A.Kırzı) • 6.5, 9.5 ,16, 25, ton/yıl kapasiteli 4 adet alabalık yetiştirme tesisi (Harmanözü Köyü,Kop Köyü,Yoncalı Köyü,Yazyurdu Köyü)
11. TURİSTİK VE TARİHİ YERLER	<p>Bayburt’taki tarihi eserlerin bazıları ; Bayburt Kalesi, Bayburt bedesteni, Ahmet’i Zencani türbesi Şehit Osman türbesi, Anonim türbeleri, Bayburt Ulu Camii, Aydıntepe Yeraltı Şehri, Çımağıl Mağarası, Dede Korkut türbesi.</p> <p>Bayburt kop dağı, Kayak, Kış sporları ve turizm Merkezi Ülkemiz ve ilimiz açısından önem arzeden yerlerden birisidir. Dede Korkut şenlikleri il turizmi açısından önem arzeder.</p> <p>Çoruh nehrinin İl sınırlarını terkettiği Aslandede köyüne kadar olan kısmında su sporlarından Kano ve Rafting yapılabilmekte olup, bu spor turizm ile ilgili tur düzenleyen şirketler tarafından kullanılmaktadır.</p>
12. NÜFUS DAĞILIMI VE GÖÇ	<ul style="list-style-type: none"> • İlçe sayısı: 2 • Köy sayısı: 175

	<p>1990 Yılı sayım sonuçlarına göre Toplam Nüfusu</p> <table> <tr> <td>Merkez</td><td>41.295</td></tr> <tr> <td>Köy ve Bucak toplamı</td><td>66.035</td></tr> <tr> <td>TOPLAM</td><td>107.330</td></tr> </table> <p>2000 Yılı sayım sonuçlarına göre Toplam Nüfusu</p> <table> <tr> <td>Merkez</td><td>41.356</td></tr> <tr> <td>Köy ve Bucak toplamı</td><td>56.002</td></tr> <tr> <td>TOPLAM</td><td>97.358</td></tr> </table> <p>Nüfus Yoğunluğu (İnsan/km ²) 26 kişi</p> <p>Son iki sayım incelendiğinde toplam nüfusta İl ve İlçeler bazında azalma sözkonusudur. Köy nüfusundaki azalma oranı %16,48'dir.</p> <p>Bölgeden genellikle İzmir, İstanbul, Bursa, İzmit, Ankara ve Mersin gibi büyük şehirlere göç yaşanmaktadır.</p>	Merkez	41.295	Köy ve Bucak toplamı	66.035	TOPLAM	107.330	Merkez	41.356	Köy ve Bucak toplamı	56.002	TOPLAM	97.358
Merkez	41.295												
Köy ve Bucak toplamı	66.035												
TOPLAM	107.330												
Merkez	41.356												
Köy ve Bucak toplamı	56.002												
TOPLAM	97.358												

POTANSİYELLER

- **TARIM POTANSİYELİ**

İl genelinde üretilen belli başlı tarım ürünleri sınıflandırılacak olursa,

Tarla Ürünleri üretimi(2004 YILI)

Buğday, üretim miktarı 37895 ton'dur. Bunun 2674,8 ton'u merkez ilçede, 4491,4 ton'u Aydıntepe ilçesinde, 6752,8 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Mısır (silajlık), üretim miktarı 4375 ton'dur. Bunun 2450 ton'u Merkez ilçede, 1925 ton'u Aydıntepe ilçesinde üretilmektedir.

Yonca (kuru ot), üretim miktarı 86.393 ton olup, Bunun 50.625 ton'u merkez ilçede, 13.733 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 22.035 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Korunga (kuru ot),22.374 ton üretim olup, bunun 13.347 ton'u merkez ilçede, 3.627 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 5.400 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Fiğ (kuru ot), üretim miktarı 16.260 ton olup, Bunun 7.929 ton'u merkez ilçede, 3.804 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 4.527 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.. **Arpa**, üretim miktarı 22625 ton olup, Bunun 14127,2 ton'u merkez ilçede, 3626,6 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 4518,2 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Çavdar, üretim miktarı 5523 ton olup, Bunun 4496,4 ton'u merkez ilçede, 543,5 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 483,1 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Şekerpancarı, üretim miktarı 47000 ton olup, Bunun 21814,7 ton'u merkez ilçede, 11953,6 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 13231,7 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Patates, üretim miktarı 10056 ton olup, Bunun 6221,4 ton'u merkez ilçede, 1956,4 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 1878,2 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Y. Mercimek, üretim miktarı 219 ton olup, Bunun 155,4 ton'u merkez ilçede, 23,7 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 40 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

K. Fasulye, üretim miktarı 123 ton olup, Bunun 58,4 ton'u merkez ilçede, 29,2 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 35,4 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Hayvansal Ürün Üretimi

Süt Üretimi (B.Baş-K.Baş), üretimi 80.223 ton olup, Bunun 48.789 ton'u merkez ilçede, 11.208 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 20.226 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Bal üretimi, üretimi 263,72 ton olup, Bunun 185 ton'u merkez ilçede, 45 ton'u Aydıntepe ilçesinde ve 35,72 ton'u Demirözü ilçesinde üretilmektedir.

Et Üretimi (Büyükbaş), üretim 28,9 ton olup, tamamı Merkez ilçeden karşılanmaktadır.
Et Üretimi (Küçükbaş), üretim 25,5 ton olup, üretimin tamamı Merkez ilçeden karşılanmaktadır.

Deri, üretim 1183 adet olup tamamı Merkez ilçeden karşılanmaktadır.

Kıl ve Yapağı, üretimi 193,6 ton üretilmektedir.

- **Enerji Kaynakları** Bayburt ilinde hizmet veren termik ve hidro- elektrik santrali mevcut değildir.
- **Turizm** Tarihi ve turistik yerler açısından tanıtılması yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir.

PROBLEMLER (ZAYIF YÖNLER)

- Örgütlenmede isteksiz davranılması
- Saf kültür ve melez ırkı hayvanların az sayıda olması nedeniyle et ve süt verimlerinin düşük olması.
- Hayvan varlığının son yıllarda, önceki yıllara oranla giderek azalması
- Kırsal nüfusun azalması nedeniyle aktif iş gücü problemi
- Tarıma elverişli arazilerin yaklaşık yarısının nadasa ayrılmış veya atıl durumda bulunuyor olması
- Tarım arazilerinin parçalı yapıda ve dağınık olması
- Ürünlerin pazarlanma problemleri
- Yetersiz girdi kullanımı nedeniyle verim düşüklüğü
- Yeni çıkartılan şeker yasasından dolayı şeker pancarı üretim alanlarına alternatif ürünler (yem bitkileri ve nohut gibi) önerilmesi gerekecektir.
- Gelir düşüklüğü

FIRSATLAR

- Bayburt merkez ve ilçelerinde patates tohumu üretim merkezi haline getirilebilir. Ayrıca nohut üretimi ve seracılık cazip hale getirilebilir.
- Doğal floranın uygun olması nedeniyle Merkez ve ilçelerde arıcılık teşvik edilebilir.
- Çayır mera varlığı açısından bölgenin iyi durumda olması ve koyun keçi varlığı nedeniyle, süt üretimindeki payı da düşünülerek küçükbaş hayvancılık geliştirilebilir.
- Yem bitkileri ve silajlık mısır üretimi teşvik edilerek hayvancılık açısından iyi bir fırsat yaratılabilir.
- Süt üretimine yönelik olarak mandıra tipi küçük işletmelerin kurulması ve koyun-keçi sütü kullanılarak peynir üreten yerler için kooperatifler teşvik edilebilir.
- KHGM İl Müdürlüğü ve DSİ Bölge müdürlüğü sulama yatırımları ile hali hazırda %38.4 olan sulanabilir alanların oranı artırılabilir.
- Alabalık ve yavru alabalık üretimi için uygun su kaynakları mevcuttur.
- Hayvan bakımını kadınlar üstlendiği için, bu konuda kadınlara yönelik eğitim çalışmaları yapılabilir.
- Nüfusu nispeten genç olan köylerin kalkındırılmasına öncelik verilerek, buraların örnek köy haline getirilmesi sağlanabilir.
- Meyvecilik teşvik edilebilir.
- Bal paketleme ve et entegre tesisi için potansiyel mevcuttur.

TEHLİKELER

- Ekonomik ve sosyal nedenlerle tarımsal iş gücünün dışarıya göçü
- Erozyon
- Tarım dışı alanlarda istihdam fırsatı tarımsal işgünü olumsuz yönde etkileyebilir.